Stuk **710** (2000-2001) – Nr. 2

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

22 juni 2001

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Jacques Laverge, Robert Voorhamme, Jos Stassen en André-Emiel Bogaert –

tot wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg

VERSLAG

namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme uitgebracht door de heer Frans De Cock

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer André-Emiel Bogaert.

Vaste leden :

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Jan Laurys, Eddy Schuermans, Paul Van Malderen ;

De heren Jacques Laverge, Didier Ramoudt, Cis Schepens, Frans De Cock ;

De heren Mathieu Boutsen, Roland Van Goethem, Frans Wymeersch ;

De heren Jacky Maes, Robert Voorhamme ;

De heer Jos Stassen ;

De heer André-Emiel Bogaert.

Plaatsvervangers :

De heer Jos De Meyer, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Jef Van Looy ;

De heren Jul Van Aperen, Peter Gysbrechts, Koen Helsen, André Moreau ;

De heren Jean Geraerts, Jan Penris, Miel Verrijken ;

Mevrouw Anne-Marie Baeke, de heer Leo Peeters ;

Mevrouw Veerle Declercq ;

De heer Jan Loones.

Zie :

710 (2000-2001)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

Zie ook :

717 (2000-2001)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme heeft op 21 juni 2001 het voorstel van decreet besproken van de heren Jacques Laverge, Robert Voorhamme, Jos Stassen en André-Emiel Bogaert tot wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg. Dit voorstel van decreet werd samen geagendeerd met het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot herstructurering van Gimvindus NV (*Parl. St.*, Vl. Parl., 2000-2001, nr. 717/1), conform artikel 25,2 van het Reglement. Van elk van beide decreten werd een apart verslag gemaakt.

Na de eindstemming werd, overeenkomstig artikel 56 van het Reglement, de reflectietermijn weggestemd met 11 stemmen tegen 4.

I. Toelichting door de indieners

Namens de indieners licht de heer *André-Emiel Bogaert*, voorzitter, het voorstel van decreet toe.

De Gewestelijke Investeringsmaatschappij Vlaanderen (GIMV) was vroeger het instrument bij uitstek voor het economisch overheidsinitiatief. Sinds de beursgang van de GIMV is deze situatie echter grondig gewijzigd. Een van de gevolgen hiervan is dat de overheidscontrole op de GIMV voor een groot deel wegvalt. De spelregels van een beursgenoteerd bedrijf staan nu eenmaal haaks op de democratische en parlementaire spelregels. Als de GIMV niet langer instaat voor overheidsinitiatieven – de zogenaamde derde functie – en op de beurs noteert, dan moet de overheid die verandering van de spelregels respecteren. Door het decreet van 29 juni 2000 tot wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg (*Parl. St.*, Vl. Parl., 1999-2000, nr. 363/3) heeft de Vlaamse overheid de mogelijkheid gekregen om de VPM-participatie in de GIMV van 70 procent naar 25 procent plus 1 aandeel terug te brengen. In de toekomst zal de overheidsparticipatie misschien helemaal wegvallen waarna de GIMV een belangrijke speler wordt op de investeringsmarkt.

In de huidige structuur overkoepelt de Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM) twee dochtermaatschappijen : de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) en de GIMV. De VPM heeft (voorlopig) nog 70 percent van de GIMV-aandelen in handen en 100 percent van de PMV-aandelen. Dit voorstel van decreet past deze structuur aan zodat, rekening houdend met de huidige spelregels en behoeftes, overheidsinitiatief opnieuw mogelijk wordt. Daarom zal de VPM in de toekomst alleen nog de GIMV-participatie beheren, terwijl de PMV los wordt gemaakt van de VPM en rechtstreeks onder de Vlaamse overheid ressorteert.

Deze vernieuwde PMV zal een drietal taken hebben. Ten eerste staat ze voortaan in voor de zogenaamde derde functie. Ten tweede is ze een soort vangnet voor belangrijke participaties als NV Staal of NV Textiel. Ten derde zou de PMV ook een rol kunnen spelen in de PPS-formule. Zowel gewestelijk als lokaal zijn er heel wat uitdagingen waarbij het risico gedeeld wordt door de overheid en de privé-sector. De spreker vindt het belangrijk dat PPS-projecten toch kunnen starten, ook al moet er nog voor een decretale PPS-regeling gezorgd worden.

PMV beheert al de bestaande overheidsparticipaties na de GIMV-beursgang. Daarbij komen misschien nog de Gimvindus-participaties tijdens de vereffening, ook al zouden deze laatste ook door de Vlaamse Milieuholding (VMH) overgenomen kunnen worden. De overheid beschikt over alle mogelijkheden om niet-dirigistisch in te spelen op een innoverende markt zonder terug te grijpen naar verouderde structuren. Het Vlaams Gewest kan blijvend inspelen op de markt en kan starters bijsturen.

Dit voorstel van decreet zorgt ervoor dat het midden wordt gehouden tussen twee opvattingen : enerzijds een overheid die zich niet inlaat met de economie en anderzijds een overheid die de economie van te nabij volgt. Ten slotte hoopt de spreker dat de naam PMV zo snel mogelijk wordt gewijzigd om spraakverwarringen voortaan te vermijden.

II. Algemene bespreking

De heer *Jacques Laverge* wijst erop dat dit voorstel van decreet de mogelijkheid creëert om concreet gestalte te geven aan allerlei PPS-formules. Van deze samenwerking wordt veel verwacht. Er zijn immers heel wat noden, die niet alle door de overheid kunnen worden opgevangen.

De heer *Roland Van Goethem* vreest voor een herhaling van het GIMV-scenario. De GIMV werd op-

gericht met de bedoeling een instrument te creëren om de economische politiek van het Vlaams Gewest te verwezenlijken. De GIMV is nu echter beursgenoteerd en het aandeel van de overheid neemt af, evenals de mogelijkheid om de GIMV te controleren of als overheidsinstrument te sturen. De PMV, die door dit voorstel van decreet opgewaardeerd wordt, is voor 100 percent in handen van de overheid. Wat zal er gebeuren indien men binnen enkele jaren beslist om de PMV geheel of gedeeltelijk te privatiseren ?

De *voorzitter* antwoordt dat hierover inderdaad geen zekerheid bestaat. Als in de toekomst zou worden beslist om een deel van de overheidsparticipaties te privatiseren, levert dat hetzelfde scenario op als voor de GIMV. De heer *Robert Voorhamme* merkt op dat dit voorstel van decreet geen eeuwigheidswaarde heeft. De indieners proberen gewoon in het juiste tijdperk de juiste instrumenten te gebruiken op de juiste manier.

De heer *Voorhamme* wijst er voorts op dat de PMV – waarvoor men inderdaad zo snel mogelijk een andere naam moet vinden – wezenlijk verschilt van de GIMV, die is geëvolueerd van een holding naar een investeringsmaatschappij. Als investeringsmaatschappij is zij verder geëvolueerd naar een beursgenoteerde maatschappij. De PMV 'nieuwe stijl' zal opnieuw een holdingmaatschappij worden met belangrijke dochtermaatschappijen, die elk een grote zelfstandigheid en specifieke functie zullen krijgen in het Vlaamse economische overheidsinitiatief.

Deze dochtermaatschappijen kunnen ten eerste gevaloriseerd worden op het meest geschikte ogenblik, zoals de NV Staal Vlaanderen en de NV Textiel Vlaanderen. Ten tweede kunnen ze instaan voor de PPS inzake overheidsinvesteringen. Ten derde kunnen ze de traditionele derde functie op zich nemen. Vroeger werd hiervoor gebruik gemaakt van de knowhow en het personeel van de GIMV, maar voor de GIMV ging het hier meer om een last dan om een lust. Ten slotte kunnen zij zich bezig houden met het stimuleren van een duurzaam ondernemerschap. Onderzoek toont aan dat Vlaanderen op dat vlak achterop hinkt. De GIMV heeft hiervoor al heel wat inspanningen geleverd, maar de evolutie gaat niet snel genoeg.

Volgens de heer *Eddy Schuermans* is het uitgangspunt van dit voorstel van decreet de vereffening van Gimvindus, wat wordt ontkend door verschillende commissieleden. De spreker stelt daarop de vraag of, indien men uitgaat van de hypothese dat Gimvindus niet zou worden vereffend, men de staal- en textielparticipaties uit Gimvindus zouden hebben gelicht om ze afzonderlijk onder te brengen in de PMV. Dit is in ieder geval een overbodige operatie. De indieners zeggen zelf dat het aanhouden van de participaties staal en textiel niet eeuwig zal duren. De heer Schuermans vraagt zich dan ook af waarom daarvoor dan twee bijkomende vennootschappen moeten worden gecreëerd. Waarom maakt men niet gewoon gebruik van Gimvindus, nu het brute vereffeningscenario toch wordt verlaten ?

Namens de indieners antwoorden de heren *Voorhamme* en *Bogaert* dat er drie factoren in het spel zijn : de voortschrijdende privatisering van de GIMV, de nood aan een instrument dat de overheid toelaat het duurzaam ondernemerschap en de PPS te stimuleren en de resultaten van de parlementaire onderzoekscommissie.

Wat het eerste punt betreft, stelde de commissie vast dat controle op de GIMV door het Vlaams Parlement problematisch was, wat uiteindelijk heeft geresulteerd in dit voorstel van decreet.

Wat het tweede punt betreft, kwamen de indieners tot de vaststelling dat men de GIMV niet meer kan beschouwen als een overheidsinstrument en dat men de GIMV en de echte Vlaamse overheidsinitiatieven van elkaar moet loskoppelen. De PMV 'nieuwe stijl' biedt hiervoor een referentiekader. Deze PMV kan onder meer dienen als beheerstructuur of 'parkeergarage' voor participaties van de overheid, om die op een zo lucratief mogelijke manier te valoriseren.

Wat het derde punt betreft, heeft het Vlaams Parlement beslist dat er een einde moet komen aan Gimvindus. Het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot herstructurering van Gimvindus NV (*Parl. St.*, Vl. Parl., 2000-2001, nr. 717/1) biedt een kader om dat op een fatsoenlijke economische manier te doen.

III. Standpunt van de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Media en Ruimtelijke Ordening

De *minister* meent dat Vlaanderen sinds de overname van de nationale sectoren, vastgelegd in de bijzondere wet van 8 augustus 1980, al een enorme weg heeft afgelegd. Er werden belangrijke beslissingen genomen, zoals de oprichting van de GIMV in 1981 en de herschikking van het economisch overheidsinstrumentarium in 1994. Ondertussen is

er opnieuw nood aan een nieuwe visie op hetzelfde instrumentarium.

Volgens de minister had men, toen beslist werd om de GIMV naar de beurs te brengen, de PMV tot een volwaardige overheidsholding met een aantal specifieke opdrachten moeten omvormen. Het voorliggende voorstel van decreet had men in feite toen moeten indienen. De minister meent dat een aantal problemen zo had kunnen worden voorkomen.

Sinds de beursgang van de GIMV was het bijna onmogelijk geworden om hierover nog een debat te voeren wegens de confidentialiteit van de bedrijfseconomische gegevens van een beursgenoteerde onderneming en de bescherming van de rechten van de minderheidsaandeelhouders. Deze impasse wordt nu doorbroken. Er wordt een muur opgericht tussen de VPM, die zich zal bekommeren om haar GIMV-aandelen, en de PMV, die een volwaardige overheidsholding wordt die een aantal taken kan worden toebedeeld.

De PMV wordt een nieuwe maatschappij, die als houdermaatschappij van de PPS-dochters een belangrijke verantwoordelijkheid krijgt. In het programmadecreet van vorig jaar zijn een aantal beslissingen genomen met betrekking tot het oprichten van PPS-dochters binnen de PMV, waarbij nadrukkelijk gesteld is dat de PPS-dochters onder voogdij vallen van de minister van Economie, die tevens voogdijminister van de PMV is, de minister van Financiën en Begroting en de minister die inhoudelijk bevoegd is voor het PPS-project.

De minister geeft vervolgens een aantal voorbeelden van projecten waarvoor dergelijke PPS-dochter nuttig zouden kunnen zijn :

- Voor het Stadsvernieuwingsfonds is de ervaring met het Mercuriusproject heel leerzaam gebleken. In een een NV 'Mercurius-bis' zouden PPS-constructies tussen overheid, lokale besturen en privéondernemingen tot stand kunnen komen om een aantal stadsvernieuwingsprojecten uit te voeren.

- Kleine of startende ondernemingen vallen vandaag vaak uit de boot. Zij krijgen geen toegang tot de grote investeringsmaatschappijen, die te groot zijn om zich met kleine ondernemingen bezig te houden en bovendien een winstratio boven de 10 procent verwachten. Er zijn maar weinig kleine ondernemingen die dergelijk rendement halen. Vlaanderen heeft dan ook nood aan een startersfonds, dat aandacht zal besteden aan de (financierings)problemen van de kleine ondernemingen.

- In het kader van mobiliteit en infrastructuur is er nood aan PPS-constructies om een aantal projecten op te zetten. Hetzelfde geldt voor een aantal initiatieven om een kader te creëren voor het duurzaam ondernemen.

Ten slotte moet men opmerken dat er in Vlaanderen al PPS-constructies bestaan. In de milieusector is Indaver hiervan een goed voorbeeld.

De PMV kan in 2001 de maatschappij bij uitstek worden die op een beredeneerde manier en met een goede economische visie een ondersteuning kan bieden voor al wat in Vlaanderen op economisch vlak wordt ondernomen. De PMV is voor 100 procent een onderneming van het Vlaams Gewest en de Vlaamse regering is dus volledig politieke verantwoording verschuldigd aan het Vlaams Parlement over al haar beslissingen. Voor de GIMV bestaat die verantwoordelijkheid niet meer. Op deze manier wordt een volwassen politiek debat mogelijk rond een aantal noodzakelijke initiatieven.

IV. Artikelsgewijze bespreking en stemming

De artikelen 1 tot en met 10 en het geheel van het voorstel van decreet worden zonder verdere opmerkingen aangenomen met 11 stemmen tegen 4.

De verslaggever, *De voorzitter,*

Frans DE COCK André-Emiel BOGAERT